

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОМОВНОГО КОНТЕНТУ В МЕРЕЖІ «ЮТУБ»

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У роботі коротко та чітко визначена правова сторона, фактори розвитку, рейтинг українськомовних ютуб-каналів, деяка проблематика, а також висвітлені рекомендації для кращого просування медіа-матеріалу українською мовою.

Ключові слова: українськомовний контент, розвиток української мови, популяризація української мови.

Abstract: *The paper briefly and clearly defines the legal side, factors of development, rating of Ukrainian-language YouTube channels, some issues, as well as recommendations for better promotion of media material in Ukrainian.*

Keywords: Ukrainian-language content, development of the Ukrainian language, popularization of the Ukrainian language.

Вступ

Події національно-визвольної війни, що триває в Україні з 2014 року, роблять актуальними й надзвичайно важливими проблеми створення й просування якісного українськомовного контенту в мережі «Ютуб», особливої ваги набуває ця потреба в контексті інформаційної війни.

В Україні з 16 липня набули чинності норми закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної», що передбачають збільшення присутності української мови в публічному просторі. Ці норми стосуються сфери культури й розваг, туристичної сфери, книговидавництва та роботи книгарень, кіновиробництва, демонстрування фільмів у кінотеатрах і на телебаченні тощо. Безперечно, дії цього закону також підлягає мережа Youtube: це означає збільшення українськомовних ютуб-каналів. Українськомовний контент, і не тільки, може бути оплачений самою компанією, за умови увімкненої монетизації. Зрештою, на український контент діють ті ж правила та закони, що й на інші. Фахівці у своїх оглядах [1] уже висвітлили правові та податкові аспекти монетизації в цій мережі.

Результати дослідження

Аналізуючи рейтинги українськомовних ютуб-каналів та порівнюючи їх у різних часових межах, формуємо твердження про однозначно позитивну динаміку в розвитку українськомовного контенту. Так, станом на початок 2020 року [3] у рейтингу 250 найпопулярніших каналів в Україні лише 15 були українськомовними. Подаємо короткий опис п'яти найпопулярніших:

1. *Чоткий Паца* (636 млн переглядів, 4,2 млн підписників). Гумор, пародії. Канал створений у жовтні 2014 року. Основний контент — пародії на популярні кліпи. Найбільшу кількість переглядів (53 млн) має пародія на кліп «Імя 505» гурту «Время и стекло». Також автори каналу намагалися робити відео «типи людей», розіграші, своє шоу, випуски гумористичних новин тощо. Втім, такий контент не набрав достатньої кількості переглядів, тому від нього відмовилися. Зараз учасники проекту також відкривають інші канали.

2. *VERTUNA* (91 млн переглядів, 906 тис. підписників). Гумор, пародії. Канал створений у січні 2018 року. Готує ролики для нього команда «Чоткого паці». Основний контент — комедійні скетчі. Найбільше переглядів (2,8 млн) набрало відео «Ігри в реальному житті», де герої пародіюють відомі комп'ютерні ігри.

3. *Телебачення Торонто* (65 млн переглядів, 334 тис. підписників). Сатиричні передачі, влоги. Канал створений у 2012 році. Став популярним завдяки програмі «Але є одне але» (АЄОА) та образу канадського журналіста Майкла Щура, якого втілював Роман Вінтонів. У різні роки контент «Телебачення Торонто» брали телеканали «Громадське телебачення», «24 канал» та «UA: Суспільне». З 2017 до 1 серпня 2019 року Роман Вінтонів також був членом правління

«Суспільного». Зараз основне наповнення каналу — це передача «#@)є?\$0» та влоги «Ще», «#Ще #бомбануло». Часто відео стосуються суспільно важливих тем. Найпопулярніший ролик (883 тис. переглядів) — «Майкл Щур - Гітарний перебор», де Вінтонів співає про Євромайдан.

4. *BAMPER TV* (59 млн. переглядів, 428 тис. підписників). Сарказм. Канал створений у березні 2016 року. Герої відео — Петро Бампер та Сергій Сусельдорф. Цих персонажів втілюють двоє авторів — Олексій Супрун та Сергій Щербаков. За легендою, Петро — екстракторист, який став «народним політиком». У своїх відео він гостро висловлюється на суспільно-політичні теми. Бампер розмовляє переважно суржилом з ненормативною лексикою, а Сусельдорф — російською. Найпопулярніше відео (1,4 млн переглядів) — «Петро Бампер вітає жінок з 8 березня (без цензури)».

5. *Дядько Максим* (48 млн переглядів, 271 тис. підписників). Відео про металообробку. Канал створений у березні 2009 року, його веде підприємець Максим Когут. За освітою він економіст, але за професією обрав металообробку. Найпопулярніше відео (926 тис.) — «Подрібнювач гілок від ДМ».

Проте згодом дедалі більше блогерів почали говорити про збільшення кількості такого контенту, тренд стає популярним [4]. Станом на 2022 рік енциклопедія «Вікіпедія» подала вже оновлений перелік найпопулярніших каналів за кількістю підписників на відеохостингу «Ютуб», що розмішують відеоролики українською [6]. Найпопулярніші українськомовні канали у статті згруповано у 2 групи у таблицях відповідно до їхньої характеристики. Перша група містить вже 50 найпопулярніших ютуб-каналів за кількістю підписників. Друга група містить канали, що мають принаймні 10 тисяч підписників та ділить канали на категорії для зручності використання, кожна окрема категорія обмежена 50 каналами [6].

На початку травня цього року організація IREX в Україні опублікувала рейтинг найвпливовіших українців в соціальних мережах серед молоді. Трійку лідерів формували експерт охорони здоров'я України Уляна Супрун, журналістка Яніна Соколова та ведучий Сергій Притула. Водночас серед десяти найвпливовіших особистостей назвали письменницю Оксану Забужко, кінорежисера Олега Сенцова та лідера гурту «Океан Ельзи» Святослава Вакарчука. Ситуація із пошуком блогерів, як зазначають аналітики [2], була гіршою. За дослідженням Детектор.медіа, українськомовних ютуберів знайти набагато складніше, адже український блог не завжди може означати українськомовний [2]. Сучасні аналітики виокремлюють такі проблеми українського контенту [5]:

1. Платформа YouTube досі «не розуміє» українську мову у відео, через що такий контент складніше просувати на платформі — повідомляє «MediaSapiens»;

2. У компанії Google досі немає повноцінного офісу в Україні, але натомість у Москві діє велике представництво компанії;

3. Велика перевага та популярність російськомовного контенту, яка в свою чергу створює конкуренцію, де переважно програє саме українськомовний контент Ютубу.

У різних джерелах читаємо про фактори, які можуть повпливати позитивно на розвиток українськомовного контенту, це: фінансовий чинник, регіональний, популяризація контенту, тип та якість контенту, конкуренція, вміння зацікавити та доступно викласти матеріал [2].

Для розвитку українськомовного контенту пропонуємо такі рекомендації: 1) активне рекламування: реклама – це те, що може дати сильний поштовх для швидкого приросту підписників та створення власної аудиторії, тому будь-які кошти тут виправдані; 2) якість контенту: матеріал, який подають глядачам, має бути унікальним і універсальним водночас, завдяки цьому можна залучити українськомовних користувачів і зарубіжних; 3) переваги автора як особистості: канал зможе набрати більшу кількість підписників, якщо автор є цікавою особистістю, з нетиповою манерою подачі матеріалу, з родзинкою, що відрізнятиме його від інших контентмейкерів.

Висновки

До широкомасштабного вторгнення росії на територію України 24 лютого 2022 року українські блогери та влогери часто формували свій контент на ютубі та в інших мережах російською мовою. Проте на сучасному етапі ми з гордістю спостерігаємо неймовірну єдність українців. Дедалі більше блогерів переходять на спілкування українською, український ютуб стає дедалі якіснішим й активно розширює своє функціонування. Для його подальшого розвитку варто звертати увагу на активне рекламування такого контенту, підвищувати його якість, авторам – бути цікавими для своїх слухачів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Єфімов О. Монетизація в YouTube: правові та податкові аспекти. 2021. URL : <https://yefimov-partners.com/2021/03/29/%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%B2-youtube-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D1%96-%D1%82%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%96-%D0%B0/>.
2. Коваль О. Український – не завжди україномовний, або чому нам потрібно розвивати власний контент. URL : https://tvoemisto.tv/exclusive/ukrainskyy_ne_zavzhdy_ukrainomovnyy_abo_chomu_nam_potribno_rozvyvaty_vlasny_y_bloging_109621.html.
3. Малинка В. ТОП-15 україномовних каналів у YouTube. Серед 250 найпопулярніших за кількістю підписників не знайшлося і десяти україномовних блогерів. 2020. URL : <https://ms.detector.media/onlain-media/post/24034/2020-01-09-top-15-ukrainomovnykh-kanaliv-u-youtube-sered-250-naypopulyarnishykh-za-kilkistyu-pidpysnykiv-ne-znayshlosya-i-desyaty-ukrainomovnykh-blogeriv/>.
4. Після 2014 року пішов тренд на розвиток україномовного контенту (Прямим текстом). 2021. URL : <https://youtu.be/P30Vdvxu96A>.
5. Гончарова К. Чому в YouTube складно просувати україномовний контент. 2020. URL : <https://ms.detector.media/sotsmerezhi/post/24591/2020-04-29-chomu-v-youtube-skladno-prosuvaty-ukrainomovnyy-kontent-poyasnyuie-fakhivets/>.
6. Список найпопулярніших українськомовних каналів на ютубі. URL : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%BA_%D0%BD%D0%B0%D0%B9%D0%BF%D0%BE%D0%BF%D1%83%D0%BB%D1%8F%D1%80%D0%BD%D1%96%D1%88%D0%B8%D1%85_%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%85_%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B2_%D0%BD%D0%B0_%D1%8E%D1%82%D1%83%D0%B1%D1%96.

Шевченко Олена Олександрівна — студентка 1 курсу Вінницького національного технічного університету, факультету інтелектуальних інформаційних технологій та автоматизації, групи 3KN-21B, Вінниця, e-mail: lenasheva27@gmail.com.

Науковий керівник: **Радомська Людмила Анатоліївна** — кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовознавства, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: ludarad9@gmail.com.

Shevchenko Olena Oleksandrivna — 1st year student of Vinnytsia National Technical University, Faculty of Intelligent Information Technology and Automation, Group 3KN-21B, Vinnytsia, e-mail: lenasheva27@gmail.com.

Supervisor: **Radomska Lyudmyla A.** — Cand. Sc. (Eng), Assistant Professor, Department of Linguistics, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: ludarad9@gmail.com.